

1. ОСНОВНА ТЕХНИЧКА УПУТСТВА

Завршни рад написан је на најмање 30 страна куцаног текста, стандардног формата (око 1800 знакова на страни и око 30 редова са око 60 знакова по реду), фонт *Times New Roman*, величина 12, проред 1.5.

Наслови поглавља се пишу на средини, великим словима (фонт 14). Поднаслови се пишу на средини, великим словима (фонт 12) и нумеришу се арапским бројевима. Уколико поднаслов садржи више целина, они са такође означавају арапским бројевима, и то: 1.1. - малим обичним словима (фонт 12), 1.1.1. - малим италић словима (фонт 12), итд. са мањим фонтом.

Рад се предаје у 5 (пет) укоричених примерака и на компакт диску.
Стил писања се прилагођава академским стандардима и стилу који се користи у научним радовима.

2. СТРУКТУРА РАДА

Завршни рад треба да има следећу структуру:

1. насловна страна,
2. садржај,
3. уводна разматрања,
4. централни део,
5. закључна разматрања, и
6. попис коришћених библиографских јединица (извори и литература).

НАСЛОВНА СТРАНА

Насловна страна рада садржи основне податке као што су: назив универзитета и назив факултета, назив теме, име кандидата и број индекса, име ментора, место и годину израде. Подаци на насловној страни рада распоређују се у договору са ментором или на стандардан начин:

у заглављу:

Универзитет у Новом Саду
Правни факултет

испод у средишњем делу:

завршни рад
назив теме

десно при дну:

име и презиме кандидата:
број индекса:

лево при дну стране:

име ментора

на средини при дну стране:

место и година израде рада

Пример:

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ
ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ

ЗАВРШНИ РАД

„Назив теме рада“

Ментор:
Проф. др

Студент,
Име и презиме

Број индекса:

Нови Сад, година

САДРЖАЈ

Следи садржај рада у коме се наводе основни делови кроз које је структуриран завршни рад (наслови поглавља и поднаслови у оквиру поглавља) као и бројеви страна на којима се наслови, односно поднаслови налазе.

УВОДНА РАЗМАТРАЊА

У уводним разматрањима завршног рада треба увести читаоца у тему, презентовати значај теме и разлог због кога је исту студент одабрао, као и преглед садржаја који следи. Осим тога, студент указује на предмет рада, методе које је користио у обради теме као и који је циљ обраде предметне проблематике.

ЦЕНТРАЛНИ ДЕО РАДА

Централни део рада посвећен је обради, односно анализи предметне проблематике на основу коришћене литературе и извора. Овај део рада садржи приказ теоријских (основне дефиниције и поделе) и практичних (илустративни примери, по правилу оригинални) резултата који се односе на тему рада. Овај део треба да буде структуриран кроз више логичних целина (поглавља) са одговарајућим насловима и поднасловима.

ЗАКЉУЧАНА РАЗМАТРАЊА

Закључак се налази на крају текстуалног дела рада и у њему се сажето износе најважнији резултати до којих се дошло током израде рада.

ПОПИС КОРИШЋЕНИХ БИБЛИОГРАФСКИХ ЈЕДИНИЦА (ИЗВОРИ И ЛИТЕРАТУРА).

Рад се окончава списком коришћених извора (домаћи и међународни извори права: закони, правилници, конвенције итд.) и литературе (књиге, уџбенике, монографије, коментари закона, практикуми, научни и стручни чланци из часописа или зборника радова и др.) који су коришћени при изради завршног рада.

ПРАВИЛА НАВОЂЕЊА ЛИТЕРАТУРЕ И ИЗВОРА

ИЗВОРИ

I Антички извори

1. Аутори од којих је сачувана само једна књига

У тим случајевима наводи се само име аутора, број књиге и поглавља. На пример:

Her. IV, 2 = Херодот, *Историја*, четврта књига, друго издање.

Thuc. II, 8 = Тукидит, *Пелопонески рат*, друга књига, 8 поглавље.

Liv. IV, 2,8 = Тит Ливије, *Од оснивања града*, четврта књига, друго поглавље, осма реченица.

Али, ако наводите дело у преводу, обавезно треба навести и име преводиоца. На пример:

Херодот, *Историја*, I, 3, са старогрчког превео М. Арсенић, Нови Сад, 1966, стр. 10.

2. Аутори од којих је сачувано више књига

У тим случајевима треба навести име аутора и назив дела, према међународно прихваћеним скраћеницама, број књиге, поглавља и евентуално реченице. На пример:

Cicero, *De legibus*, I, 3,2 = Cicero, *О законима*, прва књига, треће поглавље, друга реченица.

Xenoph. *Memorab.* V,2 = Ksenofont, *Успомене о Сократу*, пета књига, друго поглавље.

Дела Платона и Аристотела наводе се према ознакама какве су начинили александријски филозофи. На пример:

Plat. *Leg.* 632 A. (Платон, *Закони*)

Aristot. *Polit.* 1288 a. (Аристотел, *Политика*)

Када су у питању песничка дела онда се наводи број стиха. На пример:

Hom. *Od.* vs. 56 (vs = versus = стих) (Хомер, *Одисеја*)

Verg. *Æl.* vs. 106. (Вергилије, *Енејида*)

На исти начин означавају се и драмска дела античких аутора писана у стиховима. На пример:

Esch. *Ag.-vs.* 594. (Есхил, *Агамемнон*) Arist.

Eq. vs. 102. (Аристофан, *Витезови*)

Ако наводите домаћег песника уместо vs. може се написати и стих или ст. На пример:

Његош, *Горски вијенац*, ст. 25.

Поглавља из Библије наводе се према међународно утврђеним скраћеницама. На пример:

Gen. (Genesis = Књига постанка)

Exod. (Exodus =Књига изласка)

Matt. (Matteas =Јеванђеље по Матеју)

Уколико је дело објављено у некој међународно признатој едицији, обавезно навести назив едиције и име приређивача. На пример:

Dion, *Roman History*, LIII, 17, ed. E. Cary, *Loeb Classical Library*, Cambridge Massachusetts - London England 1917, p. 234.

Origen, *Contra Celsum*, III, 81, ed. M. Borret, *Sources chretiennes 136*, tome II, Paris 1968, p. 184.

Уколико су дела античких аутора сачувана у одломцима, онда се наводи број одломка (фрагмента) и назив збирке у којој су ти одломци сакупљени. На пример:

Ant. Fr. 40, *Die Fragmente der Vorsokratiker*, ed. W. Kranz, Berlin 1935.

II Збирке извора

Уколико неки истраживач у једном делу сакупи већи број извора, онда се они могу наводити према том издању. На пример:

Повеља цара Душана манастиру светих Арханђела код Призрена, издање С. Новаковић, *Законски споменици српских држава средњег века*, Београд 1912, стр. 643-656.

Уговор краља Милутина са Дубровником од 1302. године, издање А. Соловјев, *Одабрани споменици српског права*, Београд 1926, стр. 48.

Слично се наводи и када се ради о само једном извору. На пример:

Душанов законик члан 5, издање С. Новаковић, Законик Стефана Душана цара српског, Београд 1898, стр. 10 и 153.

Уколико се ради о неким великим, општепознатим збиркама извора, оне се могу навести у тексту у скраћеном облику, али на крају рада треба навести списак скраћеница. На пример:

PL = *Patrologiae Cursus Completus, Series Latina*, ed. J.P. Migne, Paris 1844-1880. ACO = *Acta Conciliorum Oecumenicorum*, ed. E. Swartz, Berlin - Leipzig 1922-1940.

Али, ако извор није објављен, а истраживач га је користио, треба навести назив архива или неке друге установе у којој се тај извор налази, уз архивску ознаку. На пример:

Архив Србије, *Државни савет, година 1852, бр. 34.*

Архив Котора, документ бр. 3, серија...

III Најважнији извори римског права

D. I, 1,2 = Digesta

C. J. (ili Cod. Just.) III, 1, 4 = Codex Justinianus Inst.

Just. IV,2 = Justinijanove institucije Gaius, Inst. II, 7 =

Gajeve Institucije

Nov. Just. II, 4 = Justinijanove Novele

C. Th. (ili Cod. Theod.) II, 3,2 = Codex Theodosianus

ЛИТЕРАТУРА

Када се наводе коришћена дела из литературе, обавезно их навести писмом и језиком на коме су написана. На пример:

1. Уџбеници и монографије

Р. Лукић, *Увод у право*, Београд, 1968.

Ш. Куртовић, *Опћа историја државе и права*, Загреб, 1988.

P. Willems, *Droitpublic romain*, Louvain 1896.

Ш. Монтескје, *О духу закона I-II*, с француског превела А.Мимица, Београд, 1989.

А. Соловјев, *Законодавство Стефана Душана, цара Срба и Грка*, Београд, 1928, стр. 24 = *Класици југословенског права, књига 16*, Београд 1999, стр. 214.

А. Соловјев - В. Мошин, *Грчке повеље српских владара*, Београд 1936 (репринт Лондон 1974), стр. 45.

М. Динић, *Државни сабор средњовековне Босне, Српска Академија Наука, посебна издања, књига ССXXXI, одељење друштвених наука, нова серија, књига 13*, Београд 1955.

2. Чланци и расправе

С. Шаркић, *О стицању пословне способности у средњовековном српском праву*, *Зборник радова Византолошког института*, 43 (2006), Београд 2006, стр. 42-56.

D. Simon, *Die Epochen der byzantinischen Rechtsgeschichte, Ius Commune, Zeitschrift für Europäische Rechtsgeschichte, Veröffentlichungen des Max-Planck-Instituts für Europäische Rechtsgeschichte*, XV, Frankfurt am Main 1988, pp. 73-107.(p. 77)

А. Маленица, *Класификација ствари и појам ствари у римској правој доктрини*, *Зборник радова Правног факултета у Новом Саду XL/1* (2006), Нови Сад 2006, стр.19-43.

3. Колективна дела, лексикони и енциклопедије

Ј. Калић, *Српски велики жупан у борби са Византијом*, у (или *in* ако пишете на страном језику), *Историја српског народа, књига 1*, Београд 1981, стр. 78-104. Одредница (или чланак) *Казнац* (М. Благојевић), *Лексикон српског средњег века*, • Београд 1999, стр. 59-60.

Dictionnaire de Theologie Catholique, Paris 1909, col. 43-44.

4. Радови са научних скупова

Д. Богдановић, *Крмчија Светога Саеа, међународни научни скуп Сеети Саеа, историја и предање, децембар 1976, Српска Академија наука и Уметности, научни скупови, књига 7, Београд 1979, стр. 91-99.*

КАКО СЕ ЦИТИРА

Ако се у раду позивате на неког аутора, онда треба написати овако:

Т. Тарановски, *Историја српског прага у немањихкој дроисаеи, књига 1, Београд 1931, стр. 24.*

Ако сте у раду већ навели неког аутора, па се касније опет позивате на њега, не морате понављати цео наслов, већ можете написати овако:

Тарановски, *нав. дело*, стр. 34 (наведено дело), или, ако се ради о делу писаном на страном језику, ставите op. cit. p. 34 (opus citatum, pagina 34 = navedeno delo str. 34). Може и дело из напомене 4. Овако се не може поступити ако наводите више дела од истог аутора, јер се онда не зна на које се скраћеница односи.

Ако неко дело имате намеру да наводите више пута у раду поступите овако:

С. Новаковић, *Законик Стефана Душана цара Срба и Грка, Београд 1898 (у даљем тексту Законик).*

Ако упућујете на неко дело онда напишите:

Види (или видети о томе, или најчешће само V. = скраћено од латинског *vide* = види) Г. Острогорски, *Историја Византије, Београд 1970, стр. 23.* Можете написати и v. inf. = *vide infra* = видети доле (испод) или v. sp. = *vide supra* = видети горе (изнад). Ове ознаке се врло ретко користе.

Ако желите да скренете пажњу читаоцу на неки аргумент који се разликује од вашег, или је сличан онда треба употребити скраћеницу Cf. (confero, conferere = uporediti ili uporedi). Ако пишете на српском може се навести и уп. (упореди), мада је Cf. боље. На пример:

Cf. A.H.M. Jones, *Later Roman Empire*, London 1962, p. 56.

Ако цитирате неки дужи одломак, или се позивате на неко поглавље из неке књиге онда наведите овако:

Љ. Тадић, *Филозофија права*, Београд, 1985, стр. 24 sq. Скраћеница *sq* значи "и даље", односно "оно што треба следити" (latinski *sequentur*). То значи да се наведени ауторов став налази на тој страни и у тексту који следи.

Ако се два или више пута за редом позивате на исти одломак из неког рада, онда други пут можете написати "ibid." што је скраћеница "ibidem" = на истом месту. Може се употребити и скраћеница "loc. cit." = loco citato = наведено место, али се чешће користи *ibidem*. На пример:

- 1) С. Јовановић, *Уставобранитељи и њихова влада*, Београд 1923, стр. 48.
- 2) Ibid. (ili loc. cit.)

Ако неко дело, пре свега неку ретку или стару књигу, нисте успели да прочитате, а код неког другог аутора видите да је он наводи, онда треба и написати овако:

Наведено према С. Ћирковићу, *Историја средњовековне Босне*, Београд 1962, стр. 49.

Али, избегавајте да цитирате радове које сами нисте прочитали!!!

Ако сте неко дело користили преко интернета, онда треба ставити наслов дела, годину када је дело стављено на интернет и датум када сте интернет "посетили", односно када сте га користили. На пример:

Constitution of the United States of America 1787 (1987) [http:
www. Constitution/usa](http://www.Constitution/usa) (accessed 2. August 1996)

Ако сте користили неки рад у рукопису, дакле текст који још није објављен, онда треба навести како сте до рукописа дошли. На пример:

Академик Љ. Максимовић ставио ми је на увид рукопис његовог још необјављеног рада (или рада који припрема) О Јањинској хроници, на чему му се захваљујем.